

РЕЦЕНЗІЯ
на ОПП «Управління закладом освіти»
підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю D3 «Менеджмент»
галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
Національного університету біоресурсів і природокористування України

Сучасні трансформації системи освіти, посилення автономії закладів освіти, необхідність стратегічного управління їх розвитком, забезпечення якості освітньої діяльності, ефективного використання кадрових, фінансових та інформаційних ресурсів актуалізують потребу у професійній підготовці керівників нової генерації, здатних приймати обґрунтовані управлінські рішення в умовах невизначеності та суспільних змін. У цьому контексті освітньо-професійна програма «Управління закладом освіти», розроблена в Національному університеті біоресурсів і природокористування України для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 «Менеджмент», є актуальною та відповідає сучасним запитам освітньої сфери. Програма має обсяг 90 кредитів ЄКТС, розрахована на 1 рік 4 місяці навчання та реалізується за денною і заочною формами.

Позитивно оцінюємо чіткість мети ОПП, зорієнтованої на підготовку професіоналів з управління закладами освіти, установами, організаціями у сфері освіти та виробничого навчання, здатних розв'язувати складні управлінські задачі й забезпечувати розвиток інституційної спроможності освітніх організацій на засадах європейських цінностей, сталого розвитку та соціальної відповідальності. Така постановка мети поєднує загальну управлінську підготовку магістра менеджменту з чіткою професійною орієнтацією на освітню сферу.

Важливою перевагою програми є її виразний галузевий контекст. Поряд із формуванням універсальних компетентностей менеджера ОПП орієнтує підготовку здобувачів на управління закладами, установами й організаціями у сфері освіти та виробничого навчання, а її унікальність визначено через комплексну підготовку менеджерів освіти, здатних управляти закладами освіти, зокрема закладами аграрної освіти, на засадах європейських цінностей, сталого розвитку та соціальної відповідальності. Такий акцент є логічним з огляду на профіль НУБіП України та посилює інституційну своєрідність програми.

Зміст ОПП є структурованим і професійно орієнтованим. Обов'язкові компоненти забезпечують послідовне опанування психологічних, інформаційно-комунікаційних, дослідницьких, іншомовних та управлінських аспектів професійної діяльності. Особливо значущими для формування професійного профілю випускника є такі освітні компоненти, як «Управління фінансово-економічною діяльністю в закладі освіти», «Проектний менеджмент у закладах освіти», «Управління освітньою діяльністю», «Стратегічний менеджмент», «Кадровий менеджмент закладу освіти», «Керівник закладу освіти», «Організація діяльності аграрних закладів освіти».

Заслугує позитивної оцінки те, що зміст програми не обмежується засвоєнням теоретичних засад менеджменту, а спрямований на формування здатності застосовувати управлінський інструментарій у реальному освітньому середовищі. Це забезпечується використанням проблемно-орієнтованого та студентоцентрованого навчання, кейс-методу, розв'язання реальних управлінських завдань, розрахунково-аналітичних і творчих задач, підготовки курсових робіт, проходження виробничих практик, електронного навчання та виконання кваліфікаційної роботи.

Логічно сформовано компетентнісний профіль випускника. Передбачені програмою ЗК та СК охоплюють дослідницьку, інформаційно-цифрову, комунікативну, етичну, лідерську, стратегічну, проектну, кадрову й організаційно-управлінську складові професійної діяльності. Важливим авторським доповненням є СК11 – здатність визначати стратегію розвитку аграрного закладу освіти та розробляти оперативний план його діяльності, що безпосередньо підтримує заявлену унікальність програми.

Програмні результати навчання конкретизують очікуваний професійний результат підготовки та передбачають здатність випускників проектувати системи управління, планувати діяльність організації у стратегічному й тактичному вимірах, приймати та реалізовувати

управлінські рішення, організовувати професійні комунікації, використовувати інформаційні системи, демонструвати лідерські якості, управляти ресурсами організації. Галузеву спрямованість підсилює ПРН14, орієнтований на розроблення й реалізацію стратегічного та оперативного планів розвитку аграрного закладу освіти.

Суттєвою перевагою ОПП є поєднання теоретичної та практичної підготовки. Програмою передбачено виробничу (організаційну) та виробничу (управлінську) практики, що створює передумови для апробації здобувачами набутих компетентностей безпосередньо в професійному середовищі. Завершальним етапом підготовки є виконання і публічний захист магістерської кваліфікаційної роботи, яка має передбачати розв'язання складної проблеми у сфері менеджменту із застосуванням дослідницьких та/або інноваційних підходів.

Позитивним є забезпечення реальної вибірковості освітньої траєкторії: на вибіркові компоненти відведено 26 кредитів ЄКТС, або 28,89 % загального обсягу програми, що відповідає чинним вимогам. Запропонований перелік ВК дає можливість здобувачам поглиблювати компетентності відповідно до власних професійних інтересів у сферах освітніх технологій, педагогіки інновацій, управлінських рішень, маркетингу освітніх послуг, моніторингу якості освіти, адміністративного менеджменту та системного розвитку закладу освіти.

Структурно-логічна схема програми (с. 12) відображає послідовність опанування освітніх компонентів та їх взаємозв'язки впродовж трьох семестрів, демонструючи поступовий перехід від формування базових управлінських і дослідницьких компетентностей до професійно орієнтованої підготовки, практичної діяльності та виконання кваліфікаційної роботи. Матриці відповідності компетентностей освітнім компонентам і забезпечення програмних результатів навчання (с. 14–15) підтверджують взаємоузгодженість основних складових ОПП.

Окремо варто відзначити орієнтацію програми на професійну затребуваність випускників. Зміст компетентностей і результатів навчання корелює з функціями керівника сучасного закладу освіти, а визначені в ОПП напрями працевлаштування охоплюють керівні посади в закладах дошкільної, загальної середньої, фахової передвищої освіти, центрах професійного розвитку та інших установах. Передбачена також можливість продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

Висновок. Освітньо-професійна програма «Управління закладом освіти» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D3 «Менеджмент» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» є цілісною, структурованою, професійно орієнтованою освітньою програмою, що забезпечує формування передбачених компетентностей і програмних результатів навчання, поєднує загальну управлінську підготовку зі специфікою менеджменту освітніх організацій та враховує інституційну специфіку НУБіП України. Освітньо-професійна програма заслуговує на позитивну оцінку та може бути рекомендована для реалізації в Національному університеті біоресурсів і природокористування України.

РЕЦЕНЗЕНТ:

директор Науково-методичного центру
вищої та фахової передвищої освіти

Тетяна ІЩЕНКО